

Nadučitelj Janko Žitnik iz Št. Vida nad Ljubljano je, kakor čitamo v „Slov. Narodu“, prigljal svojo kandidaturu za ljubljansko okolico kot neodvisni kandidat.

Uredništvu „Učiteljskega Tovariša“. V števil. 16. „Učiteljskega Tovariša“ ste posneli po tržaški „Edinosti“ z dne 10. t. m. vest, da je dr. Ig. Žitnik napadal na shodu na Gočah „Učiteljskega Tovariša“ in naš stan, in da sem jaz isto odobral. — Ker dopis nikakor ne odgovarja dejstvu, blagovolite popraviti, da kandidat Žitnik ni napadal ne enega ne drugega. — Torej jaz njegovih „napadov“ na učiteljski stan nisem mogel odobravati in bi jih tudi nikdar ne odobral.

Z odličnim spoštovanjem Anton Bezeg, učitelj.
Goče, 22. aprila 1907.

Iz zdravniških krogov smo posneli zanimivo novost, ki se vrši okrog tega, da pride uživanje zrnate kave iz mode. Akoravno prekomorska zrnata kava ne bo še izginila v najkrajšem času popolnoma, bo vendar uživanje nekdanje priljubljene pijače jako malenkostno, da bi pa ostalo brez nadomestila, to tudi ni mogoče! Ali naj pa jutranjo kavo popolnoma opustimo? Ne! Namesto zrnate kave, katere strupeni kofein tako uničuje de luje na naše živce, so našle naše dobre in skrbne gospodinje v Vydrovi žitni kavi zdravo in prijetno učinkujoče nadomestilo, ki se tudi pri vsakem gospodinjstvu hitro udomači. Ta izdelek, pripravljen iz ljubljenega zrna, katero nam daje vsakdanji kruh, je po svojem, tako prijetno grenkem okusu, ki je zrnati kavi tako močno podoben, povsem pravo in popolno nadomestilo zrnate kave. Ako torej našim cenj. gospodinjam, ki imajo zdravje cele družine na vesti, Vydrovo žitno kavo najtopleje priporočamo, storimo le ljudsko dolžnost. Vzorec tega izvrstnega in obudovanja vrednega izdelka pošilja Vydrova tvornica hranil, Praga VIII, na zahtevo popolnoma zastoj in poštne preste.

Nekoliko opomb k odgovoru gosp. Druzoviča

v 4. števil. letošnjega „Pop.“ na str. 121—122.*

Vem sicer, da so časnikarske polemike često jako neprijetne in nadležne tako uredniku kakor tudi čitateljem dotičnega lista, kjer se bijejo taki „papirni boji“, toda nekako čudno je vse-kakor tako ravnanje, kjer poziva na eni strani v polemiki polemizujoč svojega nasprotnika posrednje in neposrednje na odgovore in dokazila, na drugi strani pa pride g. urednik ter odvzame nasprotniku besedo, češ: „Stvar je za nas končana“. Tako in nič drugače se je zgodilo meni v znani polemiki, ki jo imam z g. Druzovičem. (Prim. Pop. števil. 2., 3. in 4.) Opazivši pod „Pripombami“ k mojemu odgovoru v 4. števil. „Pop.“ zgoraj navedeno uredniško opombo, spomnil sem se nehote Ezopove basni, iz katere odseva nauk, da zatožencu ne pomaga njegova nedolžnost celo nič, ako se združijo proti njemu tožnik, sodnik in pa priče.

No, ker se še najdejo pota, po katerih je moči pretrgati take sponje, zato mi bodi dovoljeno, da g. Druzoviču na tem mestu kolikor mogoče na kratko odgovorim.

1. G. Druzovič imenuje mojo trditev, da je mogoče enemu in istemu napevu tudi različni tekst, nelogično. Bodi mu! Ne bom se z njim o tem dalje prerekal, omenim samo, da sem imel pri tem v mislih narodne napeve in ljudsko šolo. Opiram pa se v tej stvari na izjavo priznanega slovenskega (ne nemškega!) glasbenika, ki je pisal med drugim sledeče: „Skode pa vendar nar. napev nič ne trpi, ako se mu podloži novo besedilo, saj narod sam pogosto besedilo izpreminja in prenareja: v raznih krajih se na razne napeve pojó razne besede! (Fr. Kimovec v „Slov.“ za l. 1906. št. 176). S tem seveda nihče na trdi, da je tako ravnanje iz glasbeno-estetičnih ozirov utemeljeno, a mogoče je in v praksi se je med narodom pa tudi med učiteljstvom iz vzgojnih ozirov do sedaj vedno izvajalo. Se li bo še tudi v prihodnje?

2. Da se opira g. Druzovič v svojih „Pripombah“ na resolucije, sklenjene na glasbenopedagoškem kongresu v Berlinu, je to kajpada povsem prav, a pritrđiti mi mora čestiti moj nasprotnik, da se na papirju marsikaj prav lahko čita, dočim se stvar dejanski, t. j. v praksi ne obnese vselej tako, kakor bi si

* Tiskano kot inserat. Uredništvo je odgovorno le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

želeli to dotični navdušeni možje, iz kojih je stvar izšla. Zgledov za to najdemo več nego dovolj v raznih strokah, katere bi radi poedini veščaki potom ljudske šole spravili do najvišjega vrhunca. Kar se pa tiče glasbe v ljudski šoli, še gre pomniti, da vsem učiteljem, žal, rojenice niso že ob porodu položile lepo ubrane lire v zibelko: pretežna večina nas stoji v tem oziru v vrstah, ki bi je morda g. Druzovič imenoval „minorum gentium“.

3. Ekstremnosti, ki jo zavrača g. Druzovič v „Pop.“, mu nisem prvi očital jaz, pač pa urednik njegovega „Ukoslovja“, g. dr. Ilešič, in bi se moral torej g. Druzovič v tem oziru že prej oglašiti.

4. Da se to, kar služi kot primer učne poti za učne namene v šoli, ni rabno in da bi se torej pesmi, ki jih navaja gosp. Druzovič v svojem „Ukoslovju“, pri pevskem pouku v šoli ne smele rabiti, tega gotovo, g. Druzovič, sam ne veruje. Istotako se mi zdi jako dvomljivo, da bi imel pokojni Miklošič v svoji rokopisni zbirki pod Fleischmanovim napevom „Metuljček“ za to melodijo primerno besedilo „Veseli hribček“.

5. Trditev, da sem v polemiki z gosp. Druzovičem postal oseben, odločno zavračam, zakaj osebnosti g. Druzovič sem se dotaknil le v toliko, kolikor je ista v zvezi s stvarjo samo.* Iz zival nisem nikoli in nikjer, in če sem imel v prejšnjih letih razne polemike, katere mi sedaj g. Druzovič očita ali ni tudi tako očitane osebno? sem bil vedno zahrbtno napaden. In kot tak sem se moral vendar tudi braniti. Oseben pa tudi takrat nisem bil, ker svojega nasprotnika niti poznal nisem. Bojazen g. Druzoviča, da bi ga utegnli v služaju neugodne ocene moje „Pesmarice“ preostro prijeti, je bila torej povsem neutemeljena.

6. Za upoštevanje ugodnih časniških poročil o mojih skromnih publikacijah g. Druzoviča nisem nikoli prosil, ker vem, da bi našel pri njem v tem oziru le gluha ušesa, kakor sem jih našel takrat, ko sem ga prosil usluge, naj mojo pesemsko zbirko v rokopisu kritično pregleda. Sicer pa se je moral g. Druzovič v najnovšem času sam uveriti, kako težko je pisatelju, ki se prikaže s svojim proizvodom v javnosti, vsestranski ustreči in da graja zlasti tedaj hudo peče, ako si je literat v svesti, da je imel, pišoč dotično delo, najboljše namene.

7. Ako misli g. Druzovič, da me spravi s svojimi „opombami“, „pripombami“ in z več ali manj prikritim „namigavanjem“, ki ima dokaj prozoren namen, iz ravnotežja, ako misli, da uniči s tem v meni veselje in pogum do daljnega dela na literarnem polju, se pač močno moti. Šolsko literarno polje na Slovenskem je tako veliko in obširno, da imava z g. Druzovičem poleg drugih delavcev oba dovolj prostora, pa tudi potrebnega dela. Vsak po svoje! Na glasbeno pedagoškem polju pa se bržkone ne bova tako hitro sporazumela, zakaj g. Druzovič bi rad v znani svoji navdušenosti za glasbo spravljal to umetnost pri nas čim najhitrej do najvišje stopnje popolnosti, dočim računam jaz, ki se gibljem le v tesnem, ljudskošolskem muzikalnem ozračju, le z dejanskimi razmerami in težim v prvi vrsti po tem, da bi zbudil v šolski deci pred vsem veselje do petja in glasbe sploh. Da pa morajo pri tem razni glasbeno-estetični momenti stopiti često v ozadje, v tem mi mora pritrđiti pač vsakdo, ki deluje v ljudski šoli.

V Središču, dne 21. aprila 1907.

Anton Kosi.

* Ko sem pisal prvi svoj odgovor g. Druzoviču, sem poudarjal ondi izrečeno da se glede očitanja nečistih namenov pri g. Druzoviču morda motim. Danes sem v tej točki povsem na čistem, a javno te stvari gospodu nasprotniku iz gotovih ozirov ne bodem pojasnjeval, pač pa, ako g. Druzovič to želi, zasebnim putem.

Listnica uredništva.

V litijski okraj: Tisti spis bi bil morda primernejši za „Popotnika“. Povprašajte še tam. Pozdrav! — F. E. v. V. Hvala za pismo. Čim bo mogoče, odgovorimo. Zdravi! — Na Goriško. Ker prinašamo danes drugo pojasnilo, se nam zdi Vaše nepotrebno. Pišiti nam, kako mislite!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 277/07.

Štajersko.

58 (1)

V političnem okraju Konjice popolniti sta sledeči mesti učiteljev stalno, oziroma začasno:

1. Na enorazredni ljudski šoli v Skomrah (pošta Vitanje), drugi plačilni razred, mesto učitelja-voditelja.

2. Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Kunigundi na Pohorju (pošta Zreče) drugi plačilni razred, mesto učitelja.

Prošnje za te dve službi se naj vložita službenim putem pri dotičnih krajnih šolskih svetih do 10. maja 1907.